

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore

III kvartal 2021. godine (p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) Crne Gore za III kvartal 2021. godine, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2021. godine iznosio je 1 583,2 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1 210,9 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u III kvartalu 2021. godine iznosila je 25,8%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IIIQ 2021 (p)
BDP u tekućim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 583,2
BDP u stalnim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 523,9
Stopa nominalnog rasta, %	30,7
Stopa realnog rasta, %	25,8

Grafik 1. Realne stope rasta za IIIQ 2021, u %

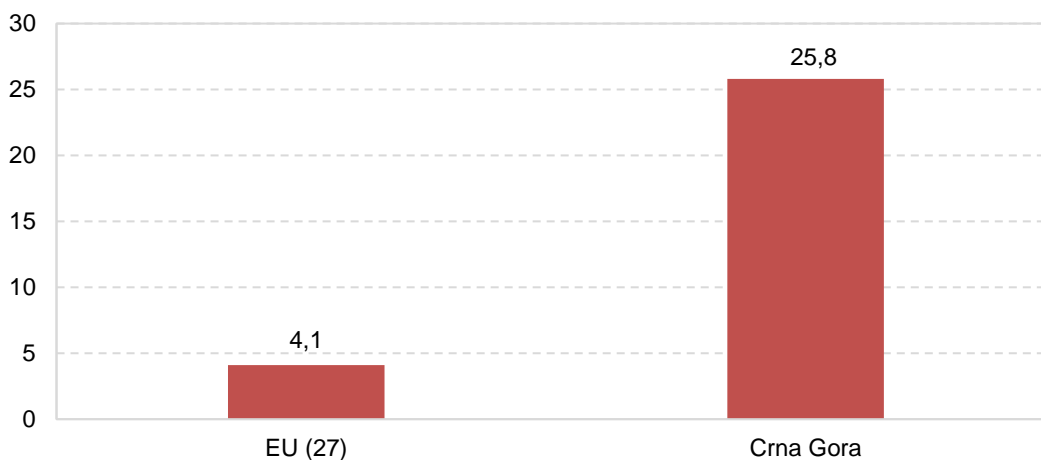

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u tekućim cijenama

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2020	IIIQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 134 802	1 218 202
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	896 915	977 200
1.2	1.2 Potrošnja države	237 887	241 002
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	299 643	292 109
3	3 Promjene u zalihama	101 426	47 703
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-324 965	25 210
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	299 824	940 032
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	624 789	914 822
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 210 906	1 583 224

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a, u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2020	IIIQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	93,7	76,9
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	74,1	61,7
1.2	1.2 Potrošnja države	19,6	15,2
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	24,7	18,5
3	3 Promjene u zalihama	8,4	3,0
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-26,8	1,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	24,8	59,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	51,6	57,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

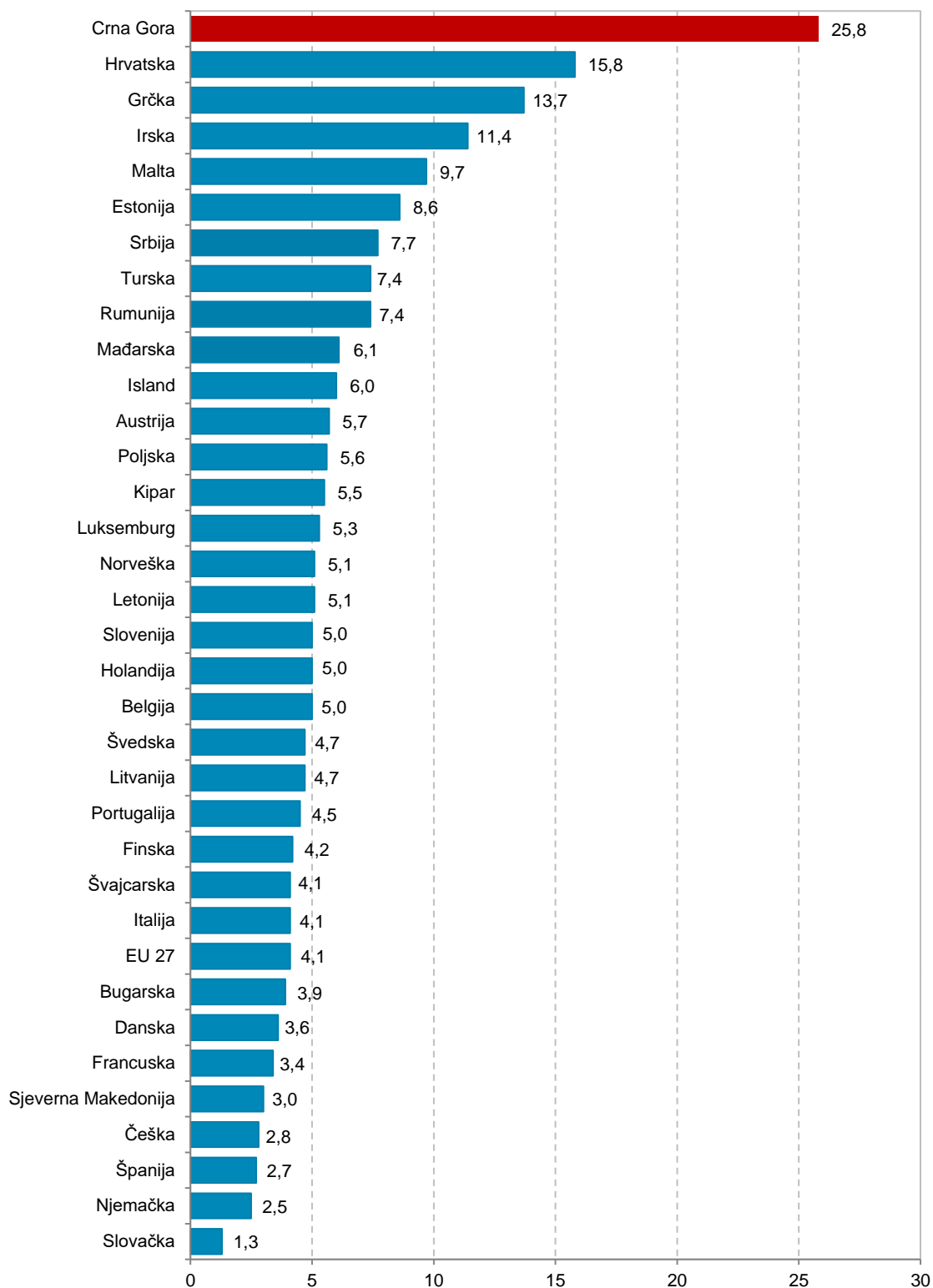
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine)

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ 2020	IIIQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 096 083	1 183 558
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	881 738	940 248
1.2	1.2 Potrošnja države	214 346	243 311
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	307 777	271 069
3	3 Promjene u zalihama	117 183	56 049
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-320 089	13 211
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	316 566	857 965
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	636 655	844 755
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 200 955	1 523 887

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ 2020	IIIQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	91,3	77,7
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	73,4	61,7
1.2	1.2 Potrošnja države	17,8	16,0
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	25,6	17,8
3	3 Promjene u zalihama	9,8	3,7
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-26,7	0,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	26,4	56,3
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,0	55,4
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIIQ 2021

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja za statistiku javnih finansija,
- Uprava prihoda i carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija i socijalnog staranja primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Uprave prihoda i carina.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave prihoda i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun KBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama (cijene prethodne godine). Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek statistike kvartalnih nacionalnih računa

contact@monstat.org
